

KOD UCZNIĄ:

....., dn. 4 lutego 2019 r.

(miejsowość, w której odbywają się eliminacje)

ELIMINACJE DRUGIEGO ETAPU II WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Rok szkolny 2018/2019

Droga Uczestniczko, Drogi Uczestniku Konkursu,

witamy Cię w eliminacjach drugiego, rejonowego etapu II Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych.

Przed Tobą **60 minut** pracy z testem konkursowym, zawierającym wyłącznie zadania zamknięte. Niektóre z nich mają jedną poprawną odpowiedź, inne – dwie lub więcej. Czasami będziemy prosić Cię o wskazanie odpowiedzi zawierających stwierdzenia prawdziwe, czasami – stwierdzenia zawierające fałsz – dlatego skoncentruj się, **uważnie czytaj teksty źródłowe i polecenia**. Jesteśmy pewni, że poradzisz sobie znakomicie ze wszystkimi zadaniami.

Powodzenia! Mamy nadzieję, że spotkamy się w finale Konkursu.

Wojewódzka Komisja Przedmiotowa

II Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych

SUMA PUNKTÓW UZYSKANYCH PRZEZ UCZESTNICZKĘ/UCZESTNIKA KONKURSU:

.....

(wypełnia Wojewódzka Komisja Konkursowa po sprawdzeniu testu, przed rozkodowaniem pracy)

Odwołując się do fragmentu „Świtezianki” oraz do swojej wiedzy o całości utworu i życiu jego twórcy, rozwiąż zadania 1.-5.

TEKST DO ZADAŃ 1.-5.

„Świtezianka”

Jakiż to chłopiec piękny i młody?
Jaka to obok dziewica?
Brzegami sinej Świtezi wody
Idą przy świetle księżycy.

Ona mu z kosza daje maliny,
A on jej kwiatki do wianka;
Pewnie kochankiem jest tej dziewczyny,
Pewnie to jego kochanka.

Każdą noc prawie, o jednej porze,
Pod tym się widzą modrzewiem.
Młody jest strzelcem w tutejszym borze,
Kto jest dziewczyna? – ja nie wiem. [...]

ZADANIE 1.

Zaznacz przy każdym stwierdzeniu PRAWDA lub FAŁSZ.

	Twierdzenie	Prawda	Falsz
A.	Nazwa tytułowej bohaterki pochodzi od nazwy litewskiej rzeczki Świtez.		
B.	Świtezianka to nimfa wodna.		
C.	Opisane zdarzenia skończą się tragicznie dla głównego bohatera.		
D.	Tekst został napisany wierszem nieregularnym.		
E.	Narrator opowieści nie ujawnia się.		
F.	Morał wynikający z utworu to: „Kto nie dotrzymuje przysięgi, zasługuje na potępienie”.		
G.	Dwa pierwsze wersy w trzeciej zwrotce to zdanie złożone.		
H.	Forma JAKIŻ składa się z zaimka i partykuły.		
I.	Anafora znajduje się w drugiej zwrotce.		
J.	Tekst utworu został opublikowany w XIX wieku.		

ZADANIE 2.

Autorem utworu jest:

- A. Juliusz Słowacki.
- B. pisarz, żyjący w wieku XVII i XVIII.
- C. twórca „Pani Twardowskiej”.
- D. autor „Sonetów krymskich”.

ZADANIE 3.

„Świtezianka” to

- A. ballada.
- B. gatunek epiki.
- C. sonet.
- D. gatunek dramatu.

ZADANIE 4.

Wydarzenia w „Świteziance”

- A. mają cechy realistyczne lub fantastyczne.
- B. są realistyczne.
- C. miały miejsce naprawdę.
- D. zaliczyć należy do fikcji literackiej.

ZADANIE 5.

Zaznacz fragmenty z dzieł nienapisanych przez autora „Świtezianki”.

- A. „Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, / Będziem Polakami [...]”.
- B. „Wszystki płacze, wszyscy łzy Heraklitowe / I lamenty, i skargi Symonidowe [...]”.
- C. „Ale to grunt wesela prawego, / Kiedy człowiek sumnienia całego [...]”.
- D. „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie...”.

ZADANIE 6.

Archaizmy, czyli wyrazy lub formy dziś już nieużywane, znajdują się w podpunkcie / podpunktach:

- A. „Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, / Będziem Polakami [...]”.
- B. „Wszystki płacze, wszyscy łzy Heraklitowe / I lamenty, i skargi Symonidowe [...]”.
- C. „Ale to grunt wesela prawego, / Kiedy człowiek sumnienia całego [...]”.
- D. „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie...”.

Rozwiąż zadania 7.-12., wybierając poprawne zakończenie lub zakończenia zdań, dotyczących cytowanego fragmentu wiersza Bolesława Leśmiana.

TEKST DO ZADAŃ 7.-12.

Bolesław Leśmian „Urszula Kochanowska”

Gdy po śmierci w niebiosów przybyłam pustkowie,
Bóg długo patrzył na mnie i głaskał po głowie.

„Zbliź się do mnie, Urszulo! Poglądasz, jak żywa...
Zrobię dla cię, co zechcesz, byś była szczęśliwa”.

„Zrób tak, Boże – szepnęłam – by w nieb Twoich krasie
Wszystko było tak samo, jak tam – w Czarnolasie!” [...]

ZADANIE 7.

W utworze Bolesława Leśmiana występuje nawiązanie do

- A. fraszek Jana z Czarnolasu.
- B. trenów.
- C. ballad Mickiewicza.
- D. utworów żałobnych poety z XVI w.

ZADANIE 8.

Osoba mówiąca w wierszu Leśmiana

- A. raduje się ze spotkania z Bogiem.
- B. jest wdzięczna, że znalazła się w niebie.

- C. cieszy się, że w niebie jest jak w dawnym domu.
- D. nie wyraża żadnego z powyższych uczuć.

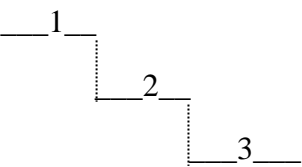
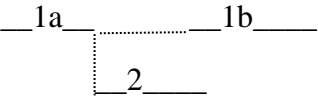
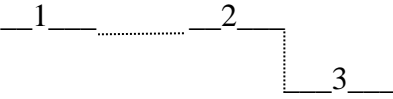
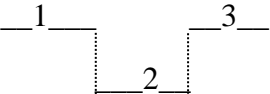
ZADANIE 9.

Zdanie z dwóch pierwszych wersów wiersza Leśmiana to

- A. zdanie wielokrotnie złożone.
- B. zdanie złożone współrzędnie.
- C. zdanie złożone podrzędnie.
- D. zdanie złożone ze zdaniem podrzędnym oraz zdaniem współrzędnym w stosunku do zdania 2.

ZADANIE 10.

Wykres zdania z czwartego wersu wiersza Leśmiana to

- A.
- B.
- C.
- D.

ZADANIE 11.

We współczesnej polszczyźnie za błędy językowe należałoby uznać formy

- A. niebiosów.
- B. patrzył.
- C. w Czarnolasie.
- D. wszystkie powyższe wyrazy.

ZADANIE 12.

Czarnolas to

- A. złożenie.
- B. zestawienie.
- C. zrost.
- D. żadna z powyższych formacji.

ZADANIE 13.

Podobnie jak *Czarnolas* zbudowano

- A. wyraz *Białystok*.
- B. wyraz *Krasnystaw*.
- C. wyraz *Bielsko-Biała*.
- D. żaden z powyższych wyrazów.

ZADANIE 14.

Rozpoznaj bohaterów i wpisz odpowiednie litery (a-d) przy tytułach dzieł (A-D), w których wystąpili. Dopasuj też odpowiednie opisy twórców (a-d) do wskazanych dzieł (A-D).

	Tytuł	Bohater	Autor
A.	„Katarynka”		
B.	„W pustyni i w puszczy”		
C.	„Opowieść wigilijna”		
D.	„Hobbit, czyli tam i z powrotem”		

Bohater: a. Jakub Marley. b. Smaug. c. mastif. d. adwokat.

Autor: a. laureat Nagrody Nobla. b. właściwie Aleksander Głowacki; c. jedno z trzech jego imion to Reul. d. autor „Olivera Twista”.

W zadaniach 15.-21. zaznacz poprawne zakończenie / zakończenia zdań dotyczących cytowanego fragmentu „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza.

TEKST DO ZADAŃ 15.-21.

Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” (fragment)

- [1] Już też i słońce wschodzi, krwawo się czerwieni;
- [2] Brzegiem tępym, jak gdyby odartym z promieni,
- [3] Na wpół widne, na poły w czerni chmur się chowa,
- [4] Jak rozżarzona w węglach kowalskich podkowa.
- [5] Wiatr wzmagał się i pędził obłoki ze wschodu,
- [6] Gęste i poszarpane jako bryły lodu;
- [7] Każdy obłok w przelocie deszczem zimnym prószy,
- [8] Z tyłu za nim wiatr leci i deszcz znowu suszy,
- [9] Za wiatrem znowu obłok nadbiega wilgotny:
- [10] I tak dzień na przemiany był chłodny i słotny.[...]

ZADANIE 15.

Układ rymów we fragmencie „Pana Tadeusza”

- A. jest taki sam jak w we fragmencie „Świtezianki”.
- B. jest identyczny jak we fragmencie wiersza Bolesława Leśmiana.
- C. jest inny niż we fragmencie „Świtezianki”.
- D. jest inny niż we fragmencie wiersza Bolesława Leśmiana.

ZADANIE 16.

Porównanie nie występuje w wersach

- A. drugim i szóstym.
- B. pierwszym i ostatnim.
- C. trzecim i czwartym.
- D. ósmym i dziewiątym.

ZADANIE 17.

Ożywienia nie ma w wersie

- A. przedostatnim.
- B. szóstym.
- C. trzecim.
- D. piątym.

ZADANIE 18.

Antonimy wyrazów *pogodny*, *słoneczny* znajdują się w wersie

- A. pierwszym.
- B. przedostatnim.
- C. ostatnim.
- D. w żadnym z tych wersów.

ZADANIE 19.

Synonimy wyrazów *połowicznie*, *częściowo* znajdują się w wersie

- A. pierwszym.
- B. drugim.
- C. trzecim.
- D. czwartym.

ZADANIE 20.

Spójnik współrzędny można wskazać

- A. tylko w wersie pierwszym.
- B. jedynie w dwóch wersach.
- C. w ponad czterech wersach.
- D. w każdym wersie.

ZADANIE 21.

Zdanie złożone współrzędnie bezspójnikowe jako składnik wypowiedzenia złożonego

- A. występuje w pierwszym wersie.
- B. występuje w wersie siódmym.
- C. występuje w wersie ósmym.
- D. nie występuje w żadnym z wymienionych wersów.

ZADANIE 22.

Dopasuj właściwe fragmenty A-D z „Pana Tadeusza” do ilustracji 1. i 2.

Ilustracja 1. Fragment

A.
Przerwał je starzec, trzęsąc wzniesioną prawicą:
„Nie masz zgody, Mopanku, pomiędzy Soplicą
I krwią Horeszków! W Panu krew Horeszków płynie,
Jesteś krewnym Stolnika po matce Łowczyźnie [...]”

B.
Chwalicie mą tabakę, Mości Dobrodzieje,
Obaczcież, co się wewnątrz tabakierki dzieje.
Tu, wycierając chustką zabrudzone denko,
Pokazał malowaną armiją, małeńką
jak rój much [...]

C.
Poloneza czas zacząć. - Podkomorzy rusza
I z lekka zarzuciwszy wyloty kontusza,
I węża podkręcając, podał rękę Zosi,
I skłoniwszy się grzecznie, w pierwszą parę prosi.
[...]

D.
Mistrz zawsze patrzył w niebo czekając natchnienia.
Spojrzał z góry, instrument dumnym okiem zmierzył,
Wzniósł ręce, spuścił razem, w dwa drążki uderzył,
Zdumieli się słuchacze...

Ilustracja 2. Fragment

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Pan_Tadeusz

ZADANIE 23.

Fragmety tekstu z zadania 22. pochodzą z

- A. epepei.
- B. poematu epickiego.
- C. epepei narodowej.
- D. żadnego z powyższych gatunków.

ZADANIE 24.

W starannej polszczyźnie nazwisko małżeństwa bohaterów „Pana Tadeusza” brzmiałoby:

- A. Zofia i Tadeusz Horeszkowie.
- B. Zofia i Tadeusz Horeszko.
- C. Zofia i Tadeusz Soplica.
- D. Zofia i Tadeusz Soplicowie.

ZADANIE 25.

Zakończenie (a nie końcówki fleksyjne) w dopełniaczu takie, jak *epopeja* ma każdy z rzeczowników w podpunkcie:

- A. mierzeja, Kaja.
- B. żmija, tuleja.
- C. stacja, kolacja.
- D. lilia, reja.

TEKST DO ZADANIA 26.**Wybrane zasady pisowni skrótowców**

Reguła 1. Skrótowce typu GOPR w przypadkach zależnych przybierają następującą postać: do GOPR-u, ale w GOPR-ze, czyli pojawiające się rz zapisujemy jako R-z.

Reguła 2. Skrótowce zakończone literą Z wymawianą jako [zet], np. ONZ [o-en-zet], MSZ [em-es-zet], zapisujemy w odmianie następująco: ONZ, do ONZ-etu, w ONZ-ecie; MSZ, do MSZ-etu, w MSZ-ecie.

Ta reguła obejmuje również skrótowce zakończone literą J wymawianą jako [jot].

Reguła 3. PKO BP (= Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski) *ndm*

PKO-wski (od: PKO BP) a. **pekaowski**

ZADANIE 26.

Wybierz poprawną odpowiedź PRAWDA (P) – FAŁSZ (F).

UJ (= Uniwersytet Jagielloński), jeśli go odmieniamy, w miejscowniku należy napisać: UJ-ocie.	P	F
Reguła 1. obejmuje działaniem skrótowiec KOR.	P	F
Pisownia skrótowca PKP nie podlega regule 2.	P	F
Poprawny zapis PTJ (= Polskie Towarzystwo Językoznawcze) w dopełniaczu to: <i>PTj-otu</i> .	P	F
Przysłówek od PKO to <i>PKO-wski</i> .	P	F
PKO BP to głoskowiec.	P	F
ONZ to literowiec (skrótowiec literowy).	P	F
GOPR to skrótowiec głoskowy.	P	F

ZADANIE 27.

Podkreśl właściwe skrótowce w podpunktach A i B.

A. Akcent na ostatnią sylabę pada w skrótowcach:

MSZ **PKP** **PZKosz** **PESEL**

B. Akcent typowy dla polszczyzny można wskazać w wymowie skrótowców:

POLFA OBOP MPK PZU

ZADANIE 28.

Dobierz w podpunktach A-C poprawnie zapisane formy skrótów pogrubionych wyrazów.

A. **doktora** Nowaka.

dr. dra. dra

B. **punktu 2.**

p. pkt pktu p

C. **postscriptum.**

PS P.S. PS.

ZADANIE 29.

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Mieszkaniec Kielecczyny to

- a) Kielczanin.
- b) kielczanin.
- c) Kielecczanin.
- d) kielecczanin.

ZADANIE 30.

Poprawnie napisana nazwa w zdaniu „Kielce są stolicą...” to

- a) województwa świętokrzyskiego.
- b) Województwa świętokrzyskiego.
- c) województwa Świętokrzyskiego.
- d) Województwa Świętokrzyskiego.